

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Хвороби газонних трав»

Ступінь вищої освіти - **Бакалавр**
Спеціальність **202 Захист і карантин рослин**
Освітня програма «**Захист і карантин рослин**»
Рік навчання **4**, семестр **8**
Форма навчання **денна, заочна**
Кількість кредитів ЄКТС **4,0**
Мова викладання **українська**

Лектор дисципліни	Піковський Мирослав Йосипович, д. с.-г. н., доцент
Контактна інформація лектора (e-mail)	pikovskiy@nubip.edu.ua
Сторінка дисципліни в eLearn	

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Хвороби газонних трав» формує у здобувачів практичні навички діагностики хвороб газонів, аналізу фітопатологічного стану рослин та обґрунтування рішень щодо організації й оптимізації заходів захисту рослин від захворювань.

Завданням дисципліни «Хвороби газонних трав» є вивчення видового складу збудників хвороб, екологічних, мофрологічних і біологічних особливостей патогенів, методів діагностики хвороб, оцінки фітопатологічного стану рослин, аналізу впливу абіотичних і біотичних факторів на розвиток захворювань, розробку стратегії захисту рослин від хвороб із використанням агротехнічних заходів, імунологічного, біологічного та хімічного методів. Також акцентується увага щодо впливу засобів захисту рослин на екосистеми та навколишнє середовище.

Мета дисципліни – формування у студентів професійних знань та умінь щодо розповсюдження та шкідливості хвороб газонних трав; методів діагностики захворювань, морфологічних і біоекологічних особливостей патогенів; з'ясування епідеміології хвороб; планування заходів профілактики та лікування хвороб газонів.

Завдання вивчення дисципліни «Хвороби газонних трав» – набуття навичок діагностики та моніторингу патологій рослин; визначення збудників захворювань; розуміння ролі різних факторів в епідеміології хвороб; встановлення доцільності застосування профілактичних заходів і терапевтичних прийомів для контролю хвороб газонних трав.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: симптоми хвороб і видовий склад їх збудників; методи діагностики патологій газонних трав; морфологічні особливості патогенів; епідеміологію хвороб; способи оцінки стійкості рослин; методи контролю хвороб; *вміти*: діагностувати хвороби та здійснювати ідентифікацію збудників; встановлювати вплив різних факторів на поширення і розвиток хвороб; оцінювати стійкість різних видів рослин проти патогенів; скласти систему інтегрованого захисту газонів від хвороб.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з захисту і карантину рослин і застосовувати теоретичні знання та методи фітосанітарного моніторингу, огляду, аналізу, експертизи, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням та пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами.

СК 3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів, що дозволить реалізувати державну політику у сфері захисту і карантину рослин.

Програмні результати навчання (ПР):

ПРН 6. Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття.

ПРН 7. Складати технологічні карти для організації заходів із захисту рослин.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні/ самостійні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
8 семестр				
Модуль 1. Діагностика та моніторинг хвороб газонних трав				
Тема 1. Історія вивчення хвороб газонних трав. Поширення та шкідливість патологій. Хвороби насіння та генеративних органів газонних трав.	1/3/7	Знати поширення та шкідливість хвороб, методи діагностики, симптоми патологій, морфологію та біологію збудників. Вміти діагностувати пліснявіння насіння, хвороби генеративних органів, патології кореневої системи, плісені, борошнисту росу, чохлуватість та іржасті хвороби.	Наявність виконаних лабораторних робіт у робочому зошиті та надсилання їх електронного файлу через систему Elearn для перевірки.	8
Тема 2. Методи ідентифікації патогенів та діагностика хвороб газонних трав. Хвороби кореневої системи.	2/4/8	Розуміти закономірності розвитку хвороб. Проводити фітопатологічний моніторинг.	Виконання самостійних робіт та їх оцінка в Elearn. Усні відповіді на запитання до лабораторних і самостійних робіт.	10
Тема 3. Епідеміологія мікозів газонних трав.	2/4/7			9
Тема 4. Моніторинг хвороб газонів.	2/4/8			8
Всього за модуль 1	60			35
Модуль 2. Заходи контролю хвороб газонів				
Тема 5. Методи підвищення стійкості рослин проти хвороб.	2/3/8	Знати поширення та шкідливість хвороб, методи діагностики, симптоми патологій,	Наявність виконаних лабораторних робіт в	9

Тема 6. Агротехнічні заходи обмеження розвитку хвороб газонів.	1/4/7	морфологію та біологію збудників. Вміти діагностувати сажкові хвороби та плямистості газонних трав.	робочому зошиті та надсилання їх електронного файлу через систему Elearn для перевірки.	8
Тема 7. Біологічний контроль інфекційних хвороб газонів.	2/4/7	Проводити оцінку стійкості рослин проти хвороб. Розробляти системи заходів контролю хвороб.	Виконання самостійних робіт та їх оцінка в Elearn. Усні відповіді на запитання до лабораторних і самостійних робіт.	8
Тема 8. Хімічний захист газонних трав від хвороб.	2/4/8		Модульний тест.	10
Всього за модуль 2	60			35
Всього за 7 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедалайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

– основна література

1. Хвороби квіткових і декоративних рослин : навчальний посібник / М.М. Кирик, В.К. Шевчук, М.Й. Піковський, С.М. Яколюда, С.С. Азаїкі. Київ : Фенікс, 2019. 328 с.

2. Пінчук Н. В., Коваленко Т. М., Вергелес П. М. Садово-паркова фітопатологія: навч. посіб. / За ред. Н. В. Пінчук. Вінниця: ВНАУ, 2020. 380 с.

– допоміжна література

1. Колесніченко О.В., Страшок О.Ю., Грисюк С.М., Піковський М.Й. та ін. Фітодизайнологічні аспекти екотрансформації насаджень мегаполісів: монографія. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 380 с.

2. Ретьман С.В., Ничипорук О.М., Шевчук О.В. Хвороби листя газонних трав. Карантин і захист рослин. 2018. № 11-12. С. 18-21.

3. Ковбасенко Р.В., Теслюк В.В., Шотик М.В., Ковбасенко В.М., Коломієць Ю.В., Піковський М.Й. Особливості регулювання патогенезу хвороб рослин: монографія. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2023. 320 с.

4. Martínez A., Burpee L. Turfgrass diseases: Quick reference guide. Univ. Ga. 2020, Circular. 891. P. 1-4.

– інформаційні ресурси

1. Журнал Карантин і захист рослин : веб-сайт. URL: http://archive.nbu.gov.ua/Portal/chem_biol/Kizr/

2. Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України : веб-сайт. URL: <https://nubip.edu.ua/structure/library>

3. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук : веб-сайт. URL: <https://dnsgb.com.ua>